

(דף ע"ו ע"א) וגו'. אי הכי האדם מהו. אי תימא, האיננו אלא עור ובשר ועצמות וגידים, לאו הכי, דהא ודאי האדם לאו איהו אלא נשמתא. ואלין דקאמר עור ובשר ועצמות וגידים, פלהו לא הוו אלא מלבושא בלחודוי, מאנין אינון דבר נש, ולא אינון אדם. וכד האי אדם אסתלק, אתפשט מאנון מאנין דקא לביש.

עור דאתלבש ביה בר נש. וכל אינון עצמות וגידים, פלהו ברזא דהכמתא עלאה כגוונא דלעילא. עור כגוונא דלעילא, פמה דאוליה מר, באינון יריעות, דקתיב, (תהלים קד) נוטה שמים פריעה. (שמות כה) עורות אלים מאדמים ועורות תחשים. אינון מלבושין דלעילא, דמסככי למלבושא, אתפשטותא דשמים, דאיהו מלבושא דלבר. יריעות אינון מלבושא דלגו, ואיהו קרומא דסביד על בשרא.

עצמות וגידים, אינון רתיכין, וכל אינון חזילין, דקנימין לגו. וכלהו מלבושין לפנימאה, רזא דאדם עילאה, דאיהו פנימאה.

אוף הכי רזא לתתא, אדם איהו פנימאה לגו. מלבושין דיליה כגוונא דלעילא. עצמות וגידין, כגוונא דקאמרן באינון רתיכין ומשירין. בשר איהו סביד על אינון משירין ורתיכין, וקנימא לבר, ודא רזא דאתמשכא (לסטרא) אחרא. עור דסביד על פלא, דא איהו כגוונא דאינון רקייעין, דסכיכו על פלא. וכלהו מלבושין לאתלבשא בהו. פנימאה דלגו רזא דאדם. וכלא רזא, לתתא כגוונא דלעילא. ועל דא ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים, (תרי אלהים הקא חד כלפי דבר וחד כלפי נוקבא) ורזא דאדם לתתא כלא איהו ברזא דלעילא.

בהאי רקייעא דלעילא, דמסכה על פלא, אתרשימו ביה רשימין, לאתחזאה ולמנדע באינון רשימין, דאתקביעו ביה מלין ורזין סתימין. ואינון רשימין דככביא ומזלי, דאתרשימו ואתקביעו בהאי רקייעא, דסביד לבר. אוף הכי עור, דאיהו ספוכא לבר בבר נש, דאיהו רקייעא דסביד על פלא, אית ביה רשימין ושרטוטין, ואינון ככביא ומזלי דהאי עור. לאתחזאה בהו, ולמנדע בהו, מלין ורזין סתימין, ככביא ומזליא, לעינא בהו חפימי לבא, ולאסתפלגא בהו למנדע אסתכלותא באנפין, ברזין דקאמרן, ורזא דא, (ישעיה מז) הוברי שמים החוזים בככבים.

ודא איהו, פד אינון נהירין וקנימין, פלא רוגזא. בזמנא דרוגזא שלטא עליה דבר נש, דינא אחרא אתמסר למנדע ביה. פמה דלא אתיהיב לשלטאה, למנדע בזמנא דעינא (נ"א דדינא) שלטא ברקייעא.

אבל אסתפלותא דאנפין על ארח קשוט, בשעתא דאנפין נהירין, וקנימא בר נש על קיומא, ואינון רשימין אתחזון בארח קשוט, דכדין בהווא אסתפלותא יכיל לאתדנא על ברייה יתיר, ואף על גב דבכלא כל אינון חפימין יכלין לאסתפלגא.

שרטוטי ידין ושרטוטי אצבעאן, לגו, פלהו קנימין ברזין אחרנין, למנדע במלין סתימין. ואלין אינון ככביא, דנהירין לאסתפלגא גו מזלי, בטסירין עלאין.

אֶעֱבְעָאן קַיִמִי בְרִזִין עֲלָאִין. טוֹפְרֵי אֶעֱבְעָאן, דְּקַיִמִין דְּחַפְזִין, לְבַת, הוּא אִוְקְמוּהָ בְּאֵינֹן רִזִין,
דְּהוּ פְּנִים דְּלְבַת, וּבְהוּ אִית רִזִין, לְאֵינֹן חֲרָשִׁין, דְּמִסְתַּכְלִי בְּטוֹפְרֵי, בְּנִהִירוּ דְּמַלְהָ אַחְרָא, דְּשִׁלְטָא
בְּהוּ, וְאֵינֹן חֲרָשִׁין קָא מְסַאֲבִי לְהַהוּא אַתְרָ.

בְּטוֹפְרִין אִית זְמַנִּין, דְּנִהְרִין בְּהוּ כְּכַבִּין תְּוֹרִין דְּקַיִקִין, וְאֵלִין אֵינֹן פְּתוּלְדָה דְּטְלוּפְחִין, וְאֵינֹן
שְׁקִיעִין פְּהַאי מְסַמְרָא עַל לִוְחָא. וְלָאו אֵינֹן פְּאֵינֹן חֲוֹרִין אַחְרָנִין דְּלָא שְׁקִיעִין, אֲלָא דְּקַיִמִין
לְעִילָא. בְּהַנִּי דְּלָא שְׁקִיעִין, לִית בְּהוּ מִמְּשָׂא. אֲבָל הַנִּי דְּשְׁקִיעִין חֲוֹרִין פְּתוּלְדָה דְּטְלוּפְחִין אִית
בְּהוּ מִמְּשָׂא, וְאִית סִימְנָא טְבָא לִיה לְבַר נֶשׁ בְּחֶדוּ (נ"א בְּהוּ) וְיַעֲלָח בְּהַהוּא זְמַנָּא. אוּ גְזָרָה אַתְגְּזֹר
עֲלֵיהּ וְאַשְׁתַּיִב מִינָהּ.

שְׁרֵטוּטִין יְדִין בְּרִזִין עֲלָאִין, (דף ע"ז ע"ב) (שְׁרֵטוּטִין) בְּאֶעֱבְעֵן לְגוּ. בְּיַדִּין שְׁרֵטוּטִין רְבִרְבִין, שְׁרֵטוּטִין
זְעִירִין דְּקַיִקִין עֲלָאִין בִּימִנָא. בְּאֵינֹן אֶעֱבְעָאן דְּבְּהוּ שְׁרֵטוּטִין זְעִירִין. בְּאֶעֱבְעָא זְעִירָא דִּימִנָא,
אִית רְשִׁימִין דְּקַיִקִין. אֶעֱבְעָא דָא, קַיִמָא תְדִיר עַל עוֹבְדִין דְּבִסְטֵר אַחְרָא.

בְּהַאי אֶעֱבְעָא קַיִמִין שְׁרֵטוּטִין, אֵינֹן דְּאֶעֱבְעָא אַתְפְּסִיל בְּהוּ. הַנִּי לָאו אֵינֹן לְאִסְתַּפְּלָא, אֲלָא
אִי אַתְוִסְפֵן בִּיה. אִי אַתְוִסְפֵן תְּרִין אַחְרָנִין, עַל הַהוּא שְׁרֵטוּטָא דְּאַתְפְּסִיל בְּהוּ. אַרְחָא לָא אִזְדַּמֵּן
לִיה. וְאִי יַעֲבֹד לָא יַעֲלָח.

בַּר אִי קַיִמִין בְּאַרְכָּא, בִּין רְשִׁימָא לְרְשִׁימָא, בְּזְמַנָּא דִּיתְמַשְׁדָּה מִשְׁכָּא לְאַחֲרָא, וְאַשְׁתַּאֲרוּ אֵינֹן
רְשִׁימִין דְּאַשְׁתַּמוּדְעֵן. הַאי יַעֲלָח בְּאַרְחָא. וְסִימָן דָּא, תְּלַת תְּלַת בְּפוּתִיא. וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא. וְרִזָּא
דָּא ז' מַאתָוֹן זְעִירִין.

רְשִׁימָא חַד בְּאַרְכָּא, וְתִרִין תְּרִין בְּפוּתִיא. מַאֲרָחָא, יִשְׁמַע מְלִין בְּזְמַן קָרִיב, וְלִית לִיה בְּהוּ
תוֹעֲלָתָא. אַרְבַּע רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא, וְד' רְשִׁימִין בְּפוּתִיא, אַרְחָא אִזְדַּמֵּן לִיה פְּטִרָה בְּאַרְחָה סְגִי,
וְלִסוּפָא לְתוֹעֲלָתִיהּ. וְרִזָּא דָּא ז' מַאתָוֹן אֶמְצָעִין, דְּבִין זְעִירִין וְרְבִרְבִין.

חֲמִשׁ זְעִירִין רְשִׁימִין בְּפוּתִיא לְתַתָּא, וְאַרְבַּע בְּפוּתִיא לְעִילָא, וְאַרְבַּע בְּאַרְכָּא. נִיחָא לִיה בְּבִיתִיהּ,
וְעֲלָא אִיהוּ. וְאַרְחָא הוּא מִתְקַנָּא קַמִּיהּ, וְלָא בְּעִי לְמַעֲבַד. וְאִי יַעֲבֹד, יַעֲלָח בְּהַהוּא אַרְחָא, אֲבָל
לָא עֲבִיד לִיה, וְעֲלָא הוּי וְרִזָּא דָּא ז' דְּאִיהִי פְּשׁוּטָה.

בְּאֶעֱבְעָא דְּאֶמְצָעִיתָא, הַאי אֶעֱבְעָא קַיִמָא, לְמַעֲבַד עוֹבְדָא הַהוּא דְּחָשִׁיב. אִי שְׁרֵטוּטָא חָדָא
קַיִמָא בְּאַרְכָּא, בִּין שְׁרֵטוּטִין בְּפוּתִיא, הַאי חָשִׁב מִחֲשָׁבִין, וְאַסְתַּלְקֵן מִנִּיהּ, וְדַחִיל וְלָא עֲבִיד,
וְהַהוּא מִחֲשָׁבָה לָא אַתְעֲבִיד כְּלָל.

אִי תְרִין שְׁרֵטוּטִין בְּאַרְכָּא, דְּקַיִמִין כַּד אַתְפְּשִׁט מִשְׁכָּא לְאַחֲרָא. הַאי לָאו בִּיה מִחֲשָׁבִין, וְחָשִׁיב
מִחֲשָׁבִין לְפֻם שַׁעֲתָא, וְאַתְעֲבִיד, וְלָא מִחֲשָׁבָה דְּהִרְהֵר בִּיה כְּלָל, אֲלָא מִחֲשָׁבָה דְּאִיהוּ בְּבִהִילוּ
וְזְעִירָא, אֲבָל הִרְהֵרָא וּמִחֲשָׁבָה לָא.

וְאִי תִלְתֵּי רְשִׁימִין בְּאַרְכָּא. וּבְפוּתְיָא תְרִין אוּ תִלְתֵּי, כִּד אֲתַפְּשֵׁט מִשְׁכָּא לְאַחוּרָא. הָאִי אִיהוּ בֵּר
נָשׁ דְּאִיהוּ פְקִיחָא, וְחָשִׁיב מִחֻשְׁבִּין, וְכָל אֵינֻן מִחֻשְׁבִּין דְּאֵינֻן לְסִטְרָא קִדְשָׁא בְרִידָא הוּא אֲתַקְיָמֵן
בִּידֵיהּ, וּמִחֻשְׁבִּין אֲחֵרֵנִין לָאוּ הֵכִי.

אִי אַרְבַּע אוּ חֲמִשָּׁה בְּאַרְכָּא, בְּאֲתַפְּשֵׁטוּ דְּמִשְׁכָּא כְּדָא מְרוּן, (דָּא אִיהוּ) כִּד שְׂרָאן עַל פּוּתְיָא,
בְּתִלְתֵּי, אוּ בְּאַרְבַּע, אוּ מִתְרִין וְלִהְלָאָה. דָּא בֵּר נָשׁ דְּמִחֻשְׁבִּין לְאַבְאָשָׁא, וְאֲשַׁתְּבַח בְּהוּ. וְדִיקְנָה
וּגְבִינֵי עֵינֵי סוּמְקִין, מִחֻשְׁבִּין לְבִישׁ וְאֲשַׁתְּבַח בְּהוּ. קֶצְרָא דִּיּוֹמִין אִיהוּ. פְּקִיחָא אִיהוּ. וְאֲבָנַע תְּדִיר
לְמַכְלֵן דְּבִישׁ. אֲצִלַּח. וְלִסּוּפָא דִּיּוֹמִין זְעִירִין אֲסַתְלַק מִעֲלָמָא.

אֲסוּוּתָא לְהָאִי תִיּוּבְתָא. כְּדִין אֲשַׁתְּבַחוּ תִלְתֵּי רְשִׁימִין, אוּ אַרְבַּע, וְשִׁרְיָן עַל תְּרִין. תִּלְתֵּי רְשִׁימִין אוּ
ד' בְּאַרְכָּא וְשִׁרְיָן עַל תְּרִין בְּפוּתְיָא. דְּהָא כְּפּוּם מְנַהֲגָא דְּבֵר נָשׁ, הֵכִי מִתְחַלְפֵי שְׂרִטוּטִין, מְזִמֵן
לְזִמֵן. וְרָזָא דָּא (ישעיה מ) הַמוֹצֵיא בְּמִסְפֵּר צְבָאָם וְגו', מֵרַב אוּנִים וְאֲמִיץ כַּח וְגו'.

כְּמָה דִּקְוִדְשָׁא בְרִידָא הוּא אֲחֻלְפָא חֲיִלִּין וְזִמְנִין בְּכִכְבֵּי שְׁמַיָא, יוֹמָא דָּא כְּהָ, וְלִיּוֹמָא אַחְרָא כְּהָ. (וְדָא
אִיהוּ דְּאֲמֵרֵנוּ בְּצִלּוֹתָא דְּעֶרְבִית וּמְחֻלְפָא אֶת הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת הַכּוֹכָבִים כְּפּוּם דְּחֻלּוּפָא דְּזִמְנִים כְּהָ אִיהוּ מְסַדֵּר כּוֹכָבִים.) כְּפּוּם
דְּאָדָם דִּלְגוּ כָּל עוֹבְדוֹי. הֵכִי אֲתַחֲזוּן בְּהָאִי רְקִיעָא. וְהֵכִי אֲתַחֲזוּ בְּהָאִי מִשְׁכָּא דְּהָאִי אָדָם תַּתְּאָה.
דְּאִיהוּ רְקִיעָא, עוֹר דְּחַפְיָא עַל כָּלָא.

וְכָלָא כְּפּוּם גְּוּוּנָא דְּאָדָם דִּלְגוּ, דְּהָאִי לְזִמְנִין קָאִים בְּדִינָא, לְזִמְנִין בְּרַחְמֵי, כְּהָהוּא גְּוּוּנָא מִמֶּשׁ
אֲחֻזֵי לְבַר. לְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא, וְלְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא כְּגוּוּנָא דָּא לְתַתָּא בְּהָאִי אָדָם, כְּמָה דְּאֲמָרוּ,
לְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא, וְלְזִמְנִין כְּהָאִי גְּוּוּנָא, וְרָזָא דָּא אֶת ז' אֲתַכְלִיל בֵּיהּ אֶת י'.

וְרִזִּין אֵלֶיךָ בְּאַצְבָּעוֹן